

T E A T R
L U D O W Y
N O W A
H U T A

K R Ó L J A N

Dyrektor i kierownik artystyczny: IRENA BABEL

Kierownik literacki: JERZY BROSZKIEWICZ

FRIEDRICH DÜRRENMATT, jeden z najwybitniejszych współczesnych pisarzy dramatycznych, urodził się w 1921 roku w Szwajcarii. Debiutował w 1947 roku dramatem „Es steht geschrieben”. W następnych utworach scenicznych Dürrenmatta dominują akcenty tragikomiczne i ironicznie groteskowe. Do najbardziej znanych utworów Dürrenmatta należy m. in.: „Wizyta starszej pani”, „Fizycy”, „Romulus Wielki”, „Anioł zstąpił do Babilonu”. Dürrenmatt jest również autorem powieści i nowel kryminalnych o problematyce moralno-filozoficznej („Obietnica”, „Kraksa”).

FRIEDRICH DÜRRENMATT

(...) Musimy więc zadać sobie pytanie, w jaki sposób powinien zostać ukazany nasz podejrzany świat, przy pomocy jakich bohaterów, a także w jaki sposób powinny być sporządzone i oszlifowane lustra, które mają ogarnąć jego obraz. (...) Tragedia i komedia są pojęciami formalnymi, sposobami postępowania dramaturgicznego, sfingowanymi figurami estetyki, mogącymi opisywać jeden i ten sam temat. Odmienne są jedynie warunki, na zasadzie których powstają, a warunki te w mniejszej jedynie części należą do siery sztuki.

Tragedia zakłada istnienie winy, nieszczęścia, umiaru odpowiedzialności. W powszechnej krzątaninie naszej ery, wśród owych odpadków białej rasy nie ma już ani winnych, ani odpowiedzialnych. Nikt za nic nie opowiada i nikt niczego nie chciał. I doprawdy można się obejść bez każdego. Wszyscy bowiem zostają porwani i zawisają na jakimś haku. Jesteśmy zbyt kolektywnie winni, zbyt kolektywnie pogrążeni w odmętach win naszych ojców i praojców. Jesteśmy już tylko potomkami. Ale to nasz pech, nie wina: wina istnieje jeszcze jedynie jako czyn osobisty, jako akt religijny. Nam zaś przystoi tylko komedia. Nasz świat doprowadził zarówno do groteski jak i do bomby atomowej, podobnie jak groteskowe są apokaliptyczne obrazy Hieronima Boscha. Groteska jest jednak tylko zmysłowym wyrazem, zmysłowym paradoksem, mianowicie kształtem czegoś bezkształtnego, obliczem świata pozbawionego oblicza, i tak samo jak myślenie nasze nie może się już chyba obyć bez pojęcia paradoksu, podobnie i sztuka i świat nasz, który tylko dlatego istnieje, ponieważ istnieje bomba atomowa: z lęku przed nią.

Tragizm jest jednak wciąż jeszcze możliwy, nawet gdy niemożliwa jest już czysta tragedia. Możemy dobywać element tragizmu z komedii, jako straszliwy jakiś moment, jako otwierającą się przepaść: w taki właśnie sposób wiele tragedii Shakespeare'a jest już komediami, z których wyłania się tragizm.

Nasuwałby się tedy wniosek, że komedia jest wyrazem rozpacz, lecz wniosek ten nie jest konieczny. Oczywiście, ktoś, kto widzi bezsens, beznadziejność tego świata, może sam wpaść w rozpacz, lecz rozpacz ta nie jest rezultatem istnienia tego świata, tylko odpowiedzią, której ów ktoś światu udziela, innym zaś rodzajem odpowiedzi byłby brak rozpacz i decyzja wytrwania na tym świecie, gdzie często wszyscy żyjemy nieczym Guliwer wśród olbrzymów. Ten, kto chce należycie ocenić przeciwnika, przygotowując się do walki z nim lub pragnąc przed nim ująć, również stwarza dystans, również cofa się o krok. Ciągłe jeszcze istnieje możliwość pokazania człowieka odważnego.

A to właśnie jest głównym moim dążeniem. Ślepiec, Romulus, Ubelohe, Akki są ludźmi odważnymi. W ich to sercach przywrócony zostaje porządek świata, sprawy ogólne im się wymykają. Nie godzę się na szukanie potwierdzenia tych spraw ogólnych w jakiejś doktrynie, traktuję je jako chaos. Świat (innymi słowy scena, która ów świat oznacza) jest dla mnie czymś niesamowitym, zagadkowym, splotem nieszczęść, które należy przyjąć, lecz przed którymi nie wolno kapitulować. Świat przerasta człowieka, nieuchronnie posiada więc groźne cechy — rozpatrywane z zewnątrz nie byłyby tak groźne — nie mam jednak prawa ani możliwości umieszczenia samego siebie na zewnątrz. Słowa pociechy w pisarstwie są często aż nazbyt łatwe i uczciwiej chyba jest zachować ludzki kąć widzenia. (...)

I w końcu: dzięki pomysłowi, dzięki komedii, publiczność anonimowa staje się dopiero możliwa jako publiczność, a z tym realnym faktem trzeba się liczyć i można go również przewidzieć. Komedia bowiem ze szczególną łatwością przekształca rzeszę widzów teatralnych w masę, którą przy pomocy ataku, pokusy czy podstępnie trudno nakłonić do słuchania rzeczy, których zazwyczaj chętnie by słuchać nie chciała.

WIELKA KARTAGINA PROWADZIŁA TRZY WOJNY.
PO PIERWSZEJ BYŁA JESZCZE POTEŻNA.
PO DRUGIEJ — JESZCZE ZAMIESZKAŁA.
PO TRZECIEJ — NIE MOŻNA JUŻ BYŁO JEJ

ODNALEŹĆ.

BERTOLT BRECHT

P R A P R E M I E R A

FRIEDRICH DÜRRENMATT

KRÓL JAN WEDŁUG SZEKSPIRA

(König Johann nach Shakespeare)

Przekład: ZBIGNIEW KRAWCZYKOWSKI

Reżyseria: IRENA BABEL

Scenografia: BARBARA STOPKA

Muzyka: ANDRZEJ ZARYCKI

A K T O R Z Y

Jan Plantagenet — ALEKSANDER BEDNARZ
król Anglii

Królowa Eleonora — KRYSTYNA FELDMAN
jego matka

Izabella d'Angouleme,
jego żona — WANDA SWARYCZEWSKA

Blanka Kastylijska — DANUTA JAMROZY
jego siostrzenica

Konstancja — IRENA JUN
jego szwagierka

Artur Plantagenet — xxx
książę Bretanii, jego bratanek

Sir Ryszard, bastard, — ZYGMUNT JÓZEF CZAK
przedtem Filip Faulconbridge,
nieślubny syn Ryszarda Lwie Serce,
brat Jana

Lady Faulconbridge — JADWIGA GIBCYŃSKA
jego matka

Robert Faulconbridge — LESZEK TELESZYŃSKI
jego brat

Filip — STEFAN RYDEL
król Francji

Ludwik — ZDZISŁAW KLUCZNIK
delfin Francji

Leopold — JÓZEF HARASIEWICZ
książę Austrii

Pandulf — EDWARD RĄCZKOWSKI
kardynał Mediolanu, legat papieża Innocentego III

Hrabia Pembroke — JERZY SOPOČKO
minister Jana

Chatillon — TADEUSZ BRICH
poseł Filipa

Lord Bigot — TYTUS WILSKI

Lord Essex — MACIEJ STASZEWSKI

Lord Salisbury — ANDRZEJ WIŚNIEWSKI

Pierwszy mieszczanin — JAN KRZYWDZIAK
Angérs

Herold angielski — STANISŁAW MICHNO

Herold francuski — JERZY SCHEJBAL

Kat Jana }
Kat Filipa } — LECH BIJAŁD

Asystent reżysera: TADEUSZ BRICH

Prapremiera: grudzień 1969 rok

W czasie przedstawienia dwie przerwy

TROCHEŃ O TEATRZE LUDOWYM

Tłumacz „Króla Jana”, Zbigniew Krawczykowski, jest autorem wielu przekładów utworów dramatycznych. Do ważniejszych z nich należą: „Rozbity dzban” Kleista, „Pan Puntilla i jego sługa” Brechta, „Peer Gynt” Ibsena, „Wojna i pokój” Tolstoja w wersji piscatorowskiej, „Chiński mur” Frischa oraz sztuki Dürrenmatta: „Herkules i stajnia Augiasza”, „Meteor”, „Anabaptyści”, „Play Strinberg”. Z. Krawczykowski jest nadto twórcą szeregu adaptacji scenicznych (m. in. „Podróż po Warszawie” Szobera, „Henryk VI na łowach” Bogusławskiego, „Róża”, Zeromskiego), radiowych i telewizyjnych („Fircyk w załotach” i „Żółta sztafmyca” Zabłockiego, „Cichy Don” Szolochowa). Zajmuje się również twórczością popularno-naukową — jest autorem monografii o Wojciechu Bogusławskim oraz licznych artykułów w prasie fachowej, programach teatralnych, radiu. Zbigniew Krawczykowski zajmował stanowisko kierownika literackiego w wielu teatrach w Polsce, m.in. w Teatrze Słowackiego i Starym w Krakowie, w Teatrze Powszechnym i Dramatycznym w Warszawie. Aktualnie jest kierownikiem literackim Teatru Wielkiego w Warszawie.

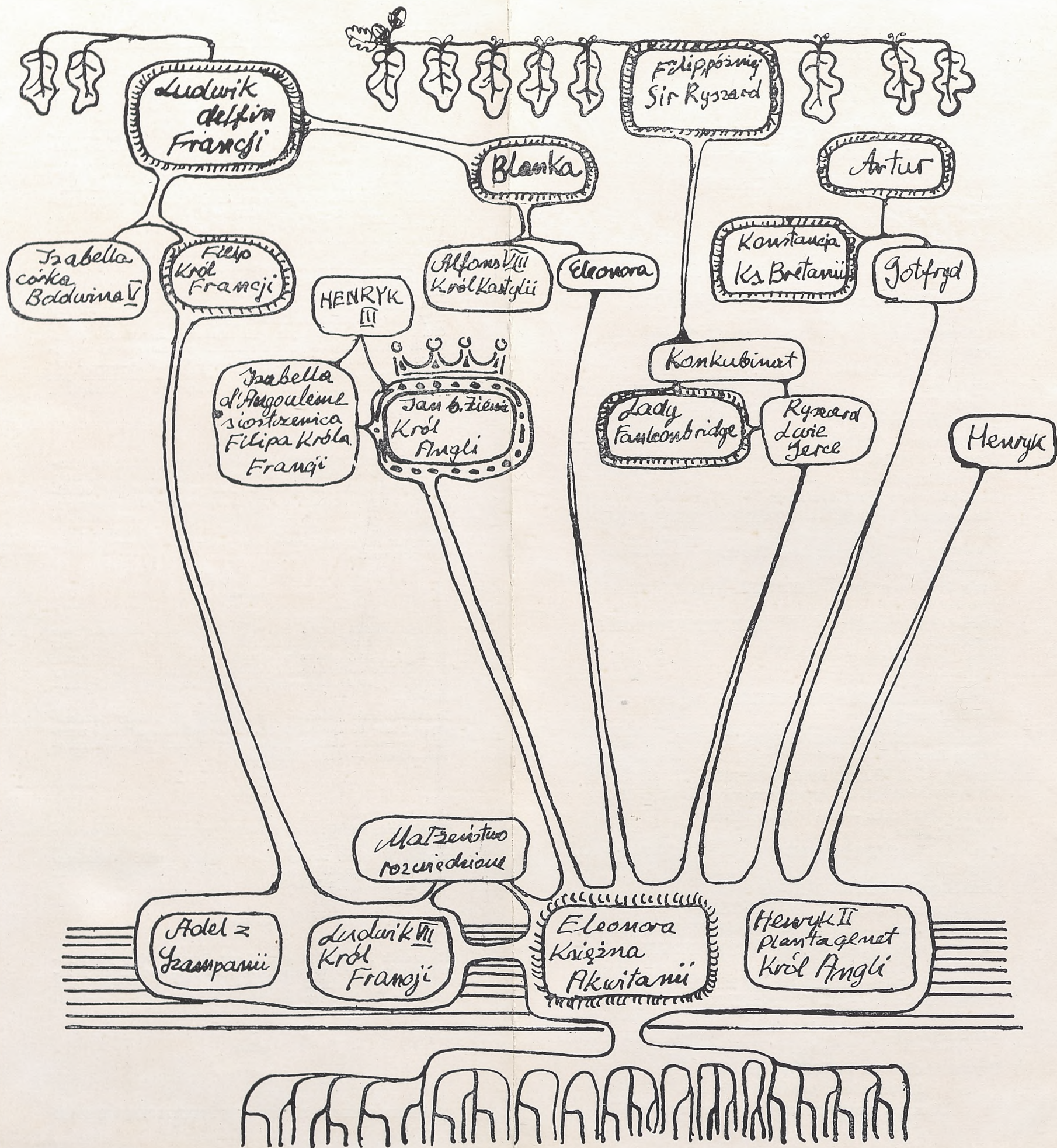
Teatr Ludowy od trzech już lat prowadzi akcję organizowania prób z udziałem zaproszonej publiczności. Ostatnią inicjatywą tego typu była ogłoszona publicznie i, w odróżnieniu od poprzednich dostępna dla wszystkich próba sytuacyjna „Króla Jana”, po której odbyła się ożywiona dyskusja pomiędzy przedstawicielami sceny a widownią. Teatr będzie w przyszłości nadal kontynuować tę formę kontaktu z publicznością.

„Droga wiodła przez Narvik” Ksawerego Pruszyńskiego osiągnęła liczbę 50 spektakli. W trakcie eksploatacji sztuki nastąpił szereg zmian w obsadzie aktorskiej. Główną rolę gra obecnie Aleksander Bednarz, ponadto w skład obsady weszli: Zygmunt Józefczak, Leszek Teleszyński, Maciej Staszewski.

Przedstawienie „Ślubów Panieńskich” A. Fredry przekroczyło liczbę 60 spektakli na scenie Teatru i również zmieniło częściowo obsadę. Anielę gra obecnie Maja Wiśniowska, Albina — Jerzy Schejbal.

W listopadzie 1969 roku na scenie Teatru została wznowiona pozycja z ubiegłego sezonu — „Ballada wigilijna” Ernesta Brylla. W skład nowej obsady sztuki weszli: Aleksander Bednarz, Zygmunt Józefczak, Maciej Staszewski, Leszek Teleszyński, Maja Wiśniowska.

Kierownik literacki Teatru, Jerzy Broszkiewicz, pisze nową sztukę. Jest to utwór o tematyce współczesnej zatytułowany „Niedziela, poniedziałek”. Nowa sztuka Broszkiewicza zostanie wystawiona na scenie teatru prawdopodobnie wiosną 1970 roku.

W REPERTUARZE TEATRU:

ALEKSANDER FREDRO

„ŚLUBY PANIENSKIE”

Reżyser: Irena Byrska

Scenograf: Barbara Stopka

WILIAM SZEKSPIR

„OTELLO”

Reżyser: Bogdan Hussakowski

Scenograf: Krystyna Zachwatowicz

Muzyka: Włodzimierz Szczepanek

KSAWERY PRUSZYŃSKI

„DROGA WIODŁA PRZEZ NARVIK”

Reżyser: Jan Skotnicki

Scenograf: Marian Garlicki

Muzyka: Piotr Koprowski

WŁADYSŁAW KRZEMIŃSKI

„KRÓL I MARCHEWKA”

Reżyser: Jerzy Sopoćko

Scenograf: Joanna Braun

Muzyka: Alojzy Kluczniok

CARLO GOLDONI

„MIRANDOLINA”

Reżyser: Irena Babel

Scenograf: Krzysztof Pankiewicz

Muzyka: Andrzej Zarycki

W PRZYGOTOWANIU:

CALDERON

„KSIEŻNICZKA NA OPAK WYWRÓCONA”

ANTONI CZECHOW

„CZAJKA”

=====

Inspicjent

— JANINA GRUDNIEWICZ

Sufler

— MICHALINA SZRAMEL

=====

Oświetlenie

— LUDWIK KOLANOWSKI

Akustyk

— JAKUE DUKAŁA

Brygadier sceny

— EDWARD GORSKI

Kier. prac. kraw. damskiej

— TEODORA RUCIŃSKA

Kier. prac. kraw. męskiej

— ADAM KISZKA

Kier. prac. stolarskiej

— ZYGMUNT OSIKA

Tapicer

— WACŁAW MAJ

Prace perukarskie

— HENRYK JARGOSZ

ELWIRA JARGOSZ

Prace malarskie

— WŁADYSŁAW GRABOWSKI

Prace modelatorskie

— JAN ŚLIWIŃSKI

Kasa Teatru czynna na 2 godziny przed przedstawieniem. Tel. 427-66. Teatr prowadzi sprzedaż biletów na 7 dni przed przedstawieniem. Tel. 411-83. Przedsprzedaż biletów prowadzi ORBIS w Krakowie, Rynek Główny 41. Dojazd do Teatru z Krakowa tramwajem linii 4, 5, 15, albo autobusem pospiesznym do Placu Centralnego, następnie trzy przystanki tramwajem linii 20.

Egzemplarz bezpłatny
Cena zł 4,—

**SALON WYSTAWOWY
TEATRU LUDOWEGO
CZYNNY W CZASIE
PRZEDSTAWIEŃ**

**ARCHIWUM
P. TEATRU LUDOWEGO
W NOWEJ HUCIE**

Nr poz.